

De verheerlijking op de berg

Periodethema: lijden en sterven

Matthéüs 17: 1-13 (Mark. 9: 2-13, Luk. 9: 28-36)

VOORAF

We komen dezelfde geschiedenis eveneens tegen in Markus 9: 2-13 en Lukas 9: 28-36

a. Het wonder van de verheerlijking (Matth. 17: 1-8)

UITLEG VAN DE TEKST

Zes dagen nadat Petrus Jezus als de Christus beleden heeft en Jezus voor het eerst Zijn lijden heeft aangekondigd, neemt Hij Petrus, Johannes en Jakobus, Zijn drie meest intieme discipelen, mee een berg op. Al vaker mochten deze leerlingen met de Heere Jezus mee, terwijl de andere discipelen achterbleven. Zij waren getuigen van de opwekking uit de dood van het dochtertje van Jäirus en in Gethsémané vinden we ook deze drie discipelen het dichtst bij Jezus. Bij de berg moeten we denken aan de berg Thabor. Daar ondergaat Jezus als het ware een gedaanteverwisseling. Een hemels licht straalt van Hem uit. Zijn gestalte wordt niet veranderd, maar Zijn menselijk aangezicht begint te stralen als de zon en Zijn klederen worden wit als het licht, dat wil zeggen glinsterend van bovenaardse glans. Markus spreekt van een heldere witheid, zoals geen bleker op aarde die kan bewerken. De verheerlijking zal vermoedelijk wel in het donker van de avond of nacht hebben plaatsgevonden. Al moeten we bedenken dat de glans en het licht van de hemelse glorie sterker is dan het licht van de zon. Direct daarna zien de drie discipelen de gestalten van Mozes en Elia. Zij komen met Jezus spreken over Zijn lijden en sterven, dat plaats zal vinden in Jeruzalem.

Mozes en Elia vertegenwoordigen de hele oudtestamentische openbaring, n.l. de wet en de profeten. Mozes heeft in de Naam van God Zijn geboden en inzettingen verkondigd. Elia heeft er als profeet voor geijverd. Beiden hebben zij om Christus geroepen. En nu Christus de Schriften van wet en profeten gaat vervullen, nu Hij staat voor de laatste grote worsteling om Gods raad te vervullen, komen zij Christus bemoedigen. De drie discipelen zijn diep onder de indruk gekomen, al kunnen ze alles niet begrijpen. Maar de heerlijkheid boeit hen en daarom willen zij het zo houden. Daarom wil Simon Petrus tabernakelen, tenten, maken voor een goed onderkomen voor zijn Meester en voor Mozes en Elia. Hij beseft niet - evenmin als de anderen - dat er aan de ingang in de heerlijkheid nog heel wat moet vooraf gaan. Na de opmerking van Petrus volgt het hoogtepunt van deze verheerlijking. Er komt een wolk die Christus en Elia en Mozes overdekt. De wolk is een teken van Gods tegenwoordigheid, vgl. de wolkkolom gedurende de woestijnreis van het volk Israël. De drie discipelen zijn vol ontzag als zij dit alles zien. Mozes en Elia keren terug naar de hemel. Maar uit de wolk komt een stem naar de discipelen toe, die uitspreekt het welbehagen dat de Vader in de Zoon heeft, de innige verbondenheid van de Vader met de Zoon. Daarom de oproep: 'hoort Hem.' Zij moeten Hem met Zijn boodschap aanvaarden. Hij is de Messias, Die het werk der verzoening gaat bewerken. Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven, zonder wie niemand tot God komen kan.

TER OVERWEGING

Let u op het verband van deze geschiedenis. Hieraan vooraf gaat de belijdenis van Petrus dat Jezus

de Christus, de Zoon van de levende God is, de Messias. Daarna spreekt Jezus voor het eerst over Zijn lijden en sterven. Dan volgt deze geschiedenis. Hier ontvangt Christus a.h.w. een voorteken van Zijn heerlijkheid. Christus wordt door Zijn Vader bemoedigd en gesterkt voor Zijn lijdensgang.

Maar ook voor de discipelen heeft deze verheerlijking betekenis. Ze zullen Hem straks moeten volgen in Zijn lijdensgang. Laten zij dan toch niet vergeten wie Hij is. Laten ze dan toch weten: Hij gaat door lijden tot heerlijkheid. En als wij het moeilijk hebben en beproefd worden mogen we uit deze verheerlijking troost putten en om de heerlijkheid, die alle gelovigen is voorgesteld, het kruis verdragen en de schande verachten. In de opmerking van Petrus om tabernakelen te bouwen en de toestand zo te houden, horen we een stuk verzet tegen het lijden van Christus. Maar Petrus moet leren dat de heerlijkheid van God in Christus wordt gevonden in de schande van het kruis. De opmerking van Petrus is ons echter niet vreemd. De weg van lijden en sterven ligt ons ook niet. Ook wij willen ons leven behouden zonder het te verliezen. Wat een bemoediging ligt er voor Jezus in dat wat God hier van Hem zegt. Als Hij straks, op de lijdensweg, door de diepste duisternis heengaagt, mag Hij weten, als houvast en troost, dat Hij de geliefde Zoon is. Wat er ook met Hem gebeurt, ze moeten goed weten wie Hij is en blijft. Daarom moeten ze ook goed letten op Zijn woorden.

b. Het gesprek na de verheerlijking (Matth. 17: 9-13)

UITLEG VAN DE TEKST

Als de Heere Jezus met Zijn discipelen van de berg afdaalt, hebben zij nog een gesprek over het gebeurde. Ze mogen er van de Heiland met niemand over spreken. Het geheim van het Messias-zijn van de Heiland moest een geheim blijven. Pas na Zijn opstanding mochten ze vertellen wat er op de berg had plaatsgevonden. De Zoon des mensen heeft een merkwaardige dubbelheid van nederigheid en heerlijkheid in Zich. De discipelen gaan er helemaal niet op in dat Jezus spreekt over Zijn opstanding uit de doden.

Wel stellen zij de vraag hoe het toch precies zit met het komen van Elia. Onder de Schriftgeleerden bestond de opvatting dat aan de komst van de Messias die van Elia zou vooraf gaan, en dat Elia eerst alles voor de Messias zou klaarmaken. Misschien hebben ze gedacht dat de verschijning van Elia op de berg de bedoelde komst was. De Heiland maakt hen duidelijk dat het feit dat Elia alles weer zal oprichten niet uitsluit dat de Zoon des mensen moet lijden. Trouwens, Elia is al gekomen in de figuur van Johannes de Doper. Maar ze hebben naar hem niet willen luisteren. Ze hebben hem kwalijk behandeld. Zoals Izebel tegen Elia tekeer ging, zo heeft Herodias haar woede gekoeld op Johannes. En zo zal ook de Zoon des mensen behandeld worden.

TER OVERWEGING

Wat zijn de discipelen toch hardleers. Ze zitten met hun Messiasverwachting nog altijd op te politieke toer. Daarom kunnen ze ook niets beginnen als Jezus spreekt over Zijn lijden, sterven en opstanding. Juist vanwege het gevaar van politieke beroering rondom Zijn persoon als Messias, gebiedt de Heere Jezus dan ook Zijn discipelen te zwijgen over dat wat op de berg is gebeurd. Opnieuw onderwijst de Heiland Zijn discipelen met groot geduld. In die liefde en dat geduld is Hij nog Dezelfde. Laten we dan ook samen met onze kinderen bidden om een geopend hart, opdat we zien mogen wie Christus is, namelijk de Messias, de Zoon van God, Die gekomen is om zondaren zalig te maken, in de weg van lijden en sterven.

GELOOFSLEER

- Fundamenteel wordt vanuit deze geschiedenis duidelijk dat aan de heerlijkheid het lijden vooraf gaat. In de geloofsbelijdenis van Nicea klinkt heel sterk door dat het lijden van Christus betekenis heeft voor ons. Door Zijn lijden opent Hij voor zondaren, die in Hem geloven, de heerlijkheid van God.
- Wat de Vader in deze geschiedenis duidelijk maakt, is dat alleen in het horen naar en gehoorzamen aan Christus het leven te vinden is. Hij is de geliefde Zoon Die door de Vader in de wereld gezonden is als het Licht in de duisternis om zondaren zalig te maken.